

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 7649922
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DENİZ YÜCEL'İN
TBMM 7/2819 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

İzmir'in Urla İlçesi'nin Torasan Mahallesi'nde 15 bin 330 metrekarelik alana "Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi" kurulması için İzmir Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne Proje Tanıtım Dosyası sunulmuştur. Konuyla ilgili olarak, Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) duyuruları bölümünde "İzmir Valiliğimize sunulan Proje Tanıtım Dosyası (PTD), Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 16. maddesi doğrultusunda incelenmiş ve projeye ilişkin ÇED süreci başlamıştır" bilgisi yer almaktadır.

Kurulması planlanan atık tesisine ait "Proje Tanıtım Dosyası'nda" yer alan bilgilere göre; tesiste beton, kaya, taş ve yıkıntı atıkları kırılarak depolanacaktır. Yılda 300 bin ton atık malzemenin alınacağı tesiste, gelen atıkların yüzde 90'ının, kırıldığında yoğun toz çıkaracak beton taş, tuğla ve kiremit, kalan yüzde 10'luk kesimin ise demir atığı olacağı ifade edilmektedir. Ayrıca projenin bölgede istihdam oluşturacağı ve bölgenin sosyo ekonomik gelişmişlik düzeyin artmasına da katkı sağlayacağı iddia edilmektedir.

Urla tarihi ve doğal güzellikleri ile İzmir'in ön plana çıkan ilçelerinden biridir. Söz konusu atık tesisinin yapılacağı alana en yakın ev sadece 220 metre uzaklıktadır. Bunun yanında, projenin yapılacağı alanda ve buraya komşu arazilerde Bern Sözleşmesi'ne göre "Mutlak Koruma Altındaki Türler" listesinde yer alan 7 sürüngen, 15 kuşun ve 6 memeli hayvanın bulunduğu, "Koruma Altındaki Türler" listesinde yer alan 4 sürüngen, 25 kuş ile 5 memeli hayvan türünün de yine bu bölgede yaşadığı belirlenmiştir. Genellikle inşaat malzemelerinin kırım, ayırım ve depolanmasının yapılacağı bu tesisin, hava ve gürültü kirliliği yaratacağı ortadadır. Oluşan bu kirliliğin, uluslararası anlaşmalarla " Mutlak Koruma" ve " Koruma" altında bulunan hayvan türlerinin doğal yaşam alanlarını tahrip edip zarar verme riski yüksektir. Bununla birlikte bölgenin sosyo ekonomik yapısı ile istihdamına sunacağı katkı da tartışmalı bir konudur. Proje Tanıtım Dosyası'nda sadece 8 kişinin istihdam edileceği ifade edilmektedir. Kiremit, demir ya da molozların kırımını yapılacağı bir tesisin Urla'nın sosyal hayatına nasıl bir katkı sağlayacağı ise belirsizdir. Tüm bunlara rağmen, sunulan projede ÇED sürecinin başlatılmış olması bile kabul edilebilir değildir.

Bu çerçevede;

- 1- İzmir'in Urla ilçesi Torasan Mahallesi'nde, uluslararası sözleşmelerce koruma altına alınan hayvan türlerinin yaşadığı bölgeye kurulması planlanan "Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi"nin, proje dosyasının Bakanlığınızca kabul edilmesinin ve Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) sürecinin başlatılmasının nedeni nedir?
- 2- Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi" ile ilgili olarak başlatılan ÇED süreci hangi aşamadadır?

- 3- ÇED sürecini bir formaliteyi yerine getirmek olarak algılayan, bu anlayış doğrultusunda ÇED süreçlerini bir "oldu bittiye" getirdiği kamuoyu tarafından bilinen Bakanlığınızca, Urla'da yapılması planlanan "Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi" ile ilgili olarak "ÇED Olumlu" kararı verilmesi söz konusu mudur?
- 4- Ülkemizde iklim değişikliğinin etkilerini en aza indirmek, tüm canlılar için yaşanabilir bir çevre ile kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılması amacıyla "Çevresel Etki Değerlendirme" sürecini kağıt üzerinde tamamlanan bir prosedür olmaktan çıkaracak bir çalışmanız var mıdır?

CEVAPLAR

Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) süreçleri ile ilgili yönetmelik ekinde bulunan Ek-1 ve Ek-2 listelerindeki faaliyetlere ilişkin başvurular Bakanlığımız Çevrim İçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden yapılmaktadır. Söz konusu başvuru bu şekilde yapılmış olup, İzmir Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü e-ÇED sistemine gelmiştir. E-ÇED sisteminden gelen başvurular 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında yürütülmekte olup, Yönetmeliğin "Çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler" başlığı altındaki 15'inci maddesi ve "Başvuru ve İnceleme başlığı altında bulunan 16'ıncı maddesi kapsamında yürütülmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) süreci, ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer alma durumuna göre; halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı, duyarlı yöreler kümülatif etki değerlendirmesi, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri, çevre mevzuatı vb. hususlar göz önünde bulundurularak, 29.07.2022 tarihinde revize edilen ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilerek Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) kararları verilmektedir.

İzmir İli Urla İlçesi'nde yapılması planlanan " Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi" projesine ait Proje Tanıtım Dosyası ile ilgili süreç kurum görüşlerinin toplanması aşamasında olup, 11.07.2023 tarihli yazımız ile İzmir Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne , Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü Karayolları 2. Bölge Müdürlüğüne, TCDD 3. Bölge Müdürlüğü'ne ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına görüş sorulmuştur.